

Vi

Ti av Aftenpostens bokanmeldere omtaler og anbefaler tre bøker hver som er utkommet på norsk i løpet av 2008.

TERJE STEMLAND

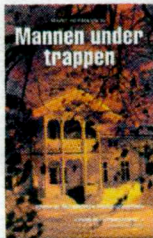

Gunnhild Øyehaug
VENTE, BLINKE
Roman.
Kolon

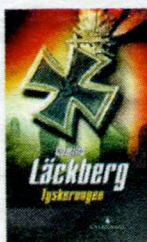
Etter å ha utgitt dikt, noveller og essays, slår Gunnhild Øyehaug denne gangen til med en roman, og du verden for en bok det er blitt. Den bærer undertittelen «Eit perfekt bilde av eit personlig indre» – en velfortjent selvattest. Boken har intet sedvanlig romanplot, men består av et knippe historier som glir delvis over i hverandre. Dette er avgjort en forfatter å se opp for. Vente, blinker er påhittig og sprelsk.

Marie Hermanson
MANNEN UNDER TRAPPEN
Oversatt av Hege Frydenlund
Roman.
Schibsted

Å artsbestemme denne svenske boken er ikke enkelt. Thriller kunne for så vidt ha vært anvendt, men denne boken er noe mer, et særdeles ubehagelig skriftstykke. Expressen kalte boken «Eventyr for voksne». En kjernefamilie flytter inn i et gammelt hus. En natt dukker en merkelig personasje opp i hallen, Kwädd, og gjør krav på kottet under trappen som bosted. Det hefter så avgjort noe dyrisk ved mannen.

Camilla Läckberg
TYSKERUNGEN
Oversatt av Gry Brenna
Krim.
Gyldendal

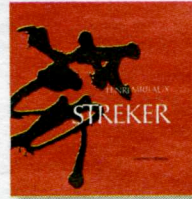

Forfatterens fjerde bok til norsk forelå ved påsketider, og denne leser nøler nå ikke lenger med å utrope Camilla Läckberg til Nordens krimdronning. Handlingen er lagt til to tidsplan, samtid og årene 1943–1945. Etterhånden veves fortid og nåtid sammen og danner et mesterlig hele. Läckberg er en meget duktig forteller, personteg-

INGUNN ØKLAND

Henri Michaux:
STREKER
Oversatt av Simen Hagerup
Prosa og tegninger.
Biblioteket Gasspedal

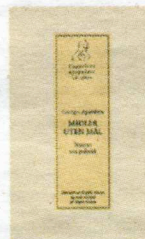
Tre kultbøker av den belgiske forfatteren og kunstneren Henri Michaux samlet i en feit og fornem pocketutgivelse fra det djerve småforlaget Biblioteket Gasspedal. Ved å blande strektegninger og kortprosa forsøker Michaux å skape et språk befridd fra hardhendt grammatikk – et intimt, intuitivt språk som minner om fuglekvitte og barnepludring. Boken passer for alle som er forelsket.

Geir Gulliksen:
ET ANSIKT SOM MINNER OM NORSK POLITIKK
Dikt.
Aschehoug

En sjelden diktsamling som våger å spørre hvorfor nære familie-medlemmer kan være mer fascinerende som døde enn som levende. I en enkel, hverdagslig stil viser Gulliksen hvordan diktet så å si foretrekker råstoff av typen tristesse og fravær fremfor lykke og nærvær. Dette er vakre dikt som samtidig avdekker hvordan «vakre dikt» snylter på døden.

Giorgio Agamben:
MIDLER UTEN MÅL. NOTATER OM POLITIKK
Oversatt av Kristin Gjerpe
Filosofi. Cappelen
upopulære skrifter

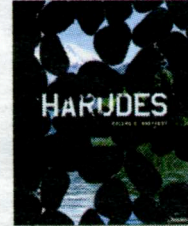

Hva skal vi gjøre med alle flyktningene? Den italienske filosofen Agamben går rett til kjernen av vårt fellesvestlige ubehag ved vandrende menneskemasser. En liten, men eksplosiv essaysamling som beveger seg i grenselandet mellom politikk og eksistensialisme. «Midler uten mål» er både streng og følsom filosof.

ESPEN A. EIK

Erlend O. Nødtvedt,
HARUDES
Dikt.
Aschehoug

Nødtvedt ser det notorisk ustabile Hordalandsværet annerledes enn de fleste andre. Debuten beskriver hjemfylkets voldsomhet med en matchende energi. «Harudes» er oppdatert heimstaddiktning med klare referanser og en smittende språklig lekelyst. «Flere har det fylket ritet // mange har det fylket sett», skriver Nødtvedt. Men ikke mange har sett og beskrevet det som han.

Hilde Sandvik og Knut Egil Wang:
TRAKTORLAND
Dokumentar.
Cappelen Damm

En dokumentar-bok om Jærens traktormiljø kan høres ut som en forutsigbar jakt på klisjeene. Men Wangs bilder er, som så ofte fra den kanten, humoristisk poetiske. Og Sandvik har fanget situasjoner som denne: «Dei gjer opp telling. Ein traktorkøyrar mangler fremdeles på parkeringsplassen. – Han er heima og polere traktoren, seier han som har sendt tekstmelding. – Hæh? He 'an kje polakk?»

Atle Sperre Hermansen
VIKARIATET
Roman.
Aschehoug

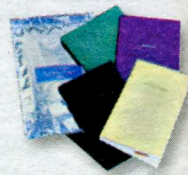

Hva skjer når man avslutter studiene med en diffuss mastergrad og en CV som består av vikarjobber som alle har det til felles at hvem som helst kunne gjort dem? I debutromanen Vikariatet ender hovedpersonen med å prøve å fange selve kontorets sjel. Lett er det ikke, i vikarlivets omskiftende monotoni: «Det var en eller annen sommer, jeg var et eller annet sted.»

MARIANN ENGE

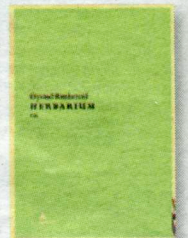

Paal-Helge Haugen:
KVARTETT 2008
Dikt.
Cappelen Damm

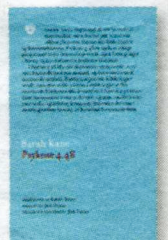
Elleve år etter forrige bokutgivelse er Paal-Helge Haugen endelig tilbake som poet, med fire av årets fineste diktsamlinger utgitt samlet i en antistatisk, sølvskimrende pose; en begivenhet og en gave til leserne, et verk som kan tiltrekke seg mange ulike adjektiver (gripende, formbevisst, flerstemt osv.), men «statisk» er passende nok ikke blant dem.

Øyvind Rimbereid:
HERBARIUM
Dikt.
Gyldendal

Med sin fornyelse av den tradisjonelle blomsterlyrikken har Øyvind Rimbereid føyd nok en vesentlig bok til forfatterskapet sitt. Mest oppsiktsvekkende, og i seg selv grunn god nok til å lese Herbarium er langdiktet «Tulipan. Mani»; i disse finanskrisetider en mildest talt hyperaktuell poetisk kommentar til moderne markedøkonomi og aksjespekulasjon.

Sarah Kane:
PSYKOSE 4.48
Gjendiktet av Jon Fosse
Skuespill.
Samlaget

Jeg er ikke blant dem som ser mye teater, og har ikke sett dette stykket oppført, men Sarah Kanes skuespill er en tekst som fungerer svært godt i bokform; helt uavhengig av genre er det utvilsomt blant de sterkeste og kunstnerisk sett mest overbevisende tekstene om psykisk og eksistensiell smerte jeg noensinne har lest.